

Kennisinstituut Digitale Cultuur

NEDERLANDSE
ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

Conferentie

Digitalisering van
Cultuur en Erfgoed

16 mei 2017
Het Oude Magazijn
Amersfoort

Foto: Federico Racchi via Flickr

Parallelsessie 4:

Erfgoed van de podiumkunsten: hoe organiseren we de
(gemeenschappelijke) verantwoordelijkheid?

Pim Luiten (vz)

Directeur-bestuurder, VRIJDAG

Natasha Stroeker

Themamanager sociale vraagstukken, Panteia

Panteia

Research to Progress

Research voor Beleid | EIM | NEA | IOO | Stratus | IPM

Inventarisatie digitalisering cultuurproducerende instellingen

Deelsessie 1, Natasha Stroeker, 16 mei 2017

Achtergrond en aanleiding van het onderzoek

- Cultuurproducerende instellingen: **Dans – Theater – Opera – Muziek – Design – E-cultuur – Presentatie-instellingen beeldende kunst**
- Aanleiding onderzoek:
 - Door bezuinigingen: nadruk meer op hier en nu (hoogstaande producties en bereik van zo veel mogelijk publiek)
 - Opheffen van organisaties die zich juist ontfermden over archivering / digitale duurzaamheid
 - Besef ook bij cultuurproducerende instellingen dat archieven niet verloren mogen gaan
 - Verschuiving fysiek → digitaal, vraagt een andere aanpak

Onderzoeksvragen en aanpak

- VGR 1: In hoeverre is er bij instellingen sprake van (systematisch) bijhouden van productiegebonden archieven
 - Aard en omvang archieven
 - Welk type materiaal
 - Doel archivering en digitalisering (erfgoedbehoud?)
- VRG 2: Welke productiegebonden materialen worden digitaal beschikbaar gemaakt?
 - Informatiseringsbeleid / digitaliseringsprojecten?
 - Mate van digitalisering van archiefmateriaal (type materiaal)
- VRG 3: In hoeverre hebben instellingen behoefte aan training / kennisondersteuning bij informatiebeleid en digitalisering van archieven?
 - Knelpunten, peil van kennisontwikkeling beheer en behoud, huidig gebruik ondersteuning
 - Aan welke ondersteuning behoefte?

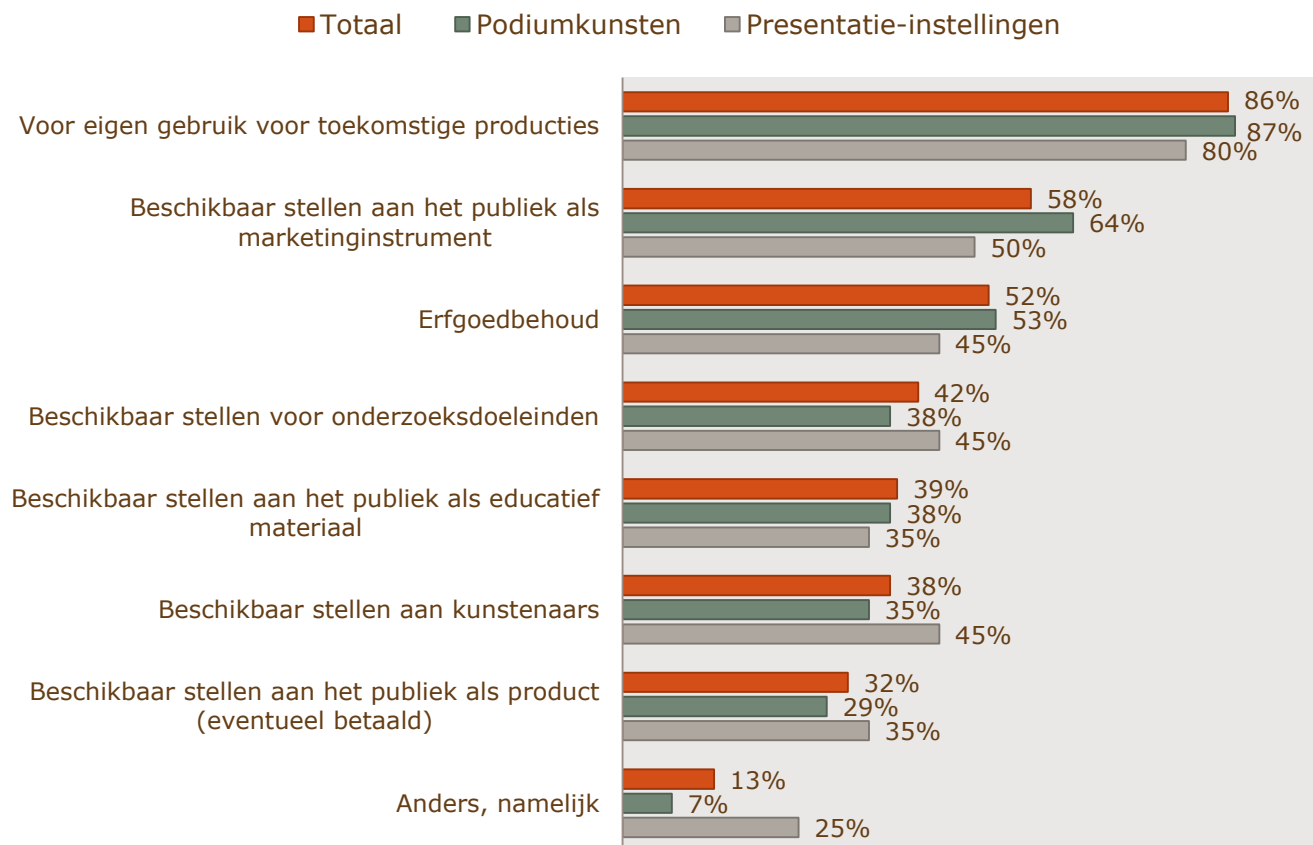
Onderzoeksmethode en respons

- Methode:
 - 5 verkennende interviews cultuurproducerende instellingen
 - Kwantitatieve internetenquête (n=158)
 - 10 verdiepende interviews met cultuurproducerende instellingen
- Vervolg: alleen uitkomsten voor PODIUMKUNSTEN

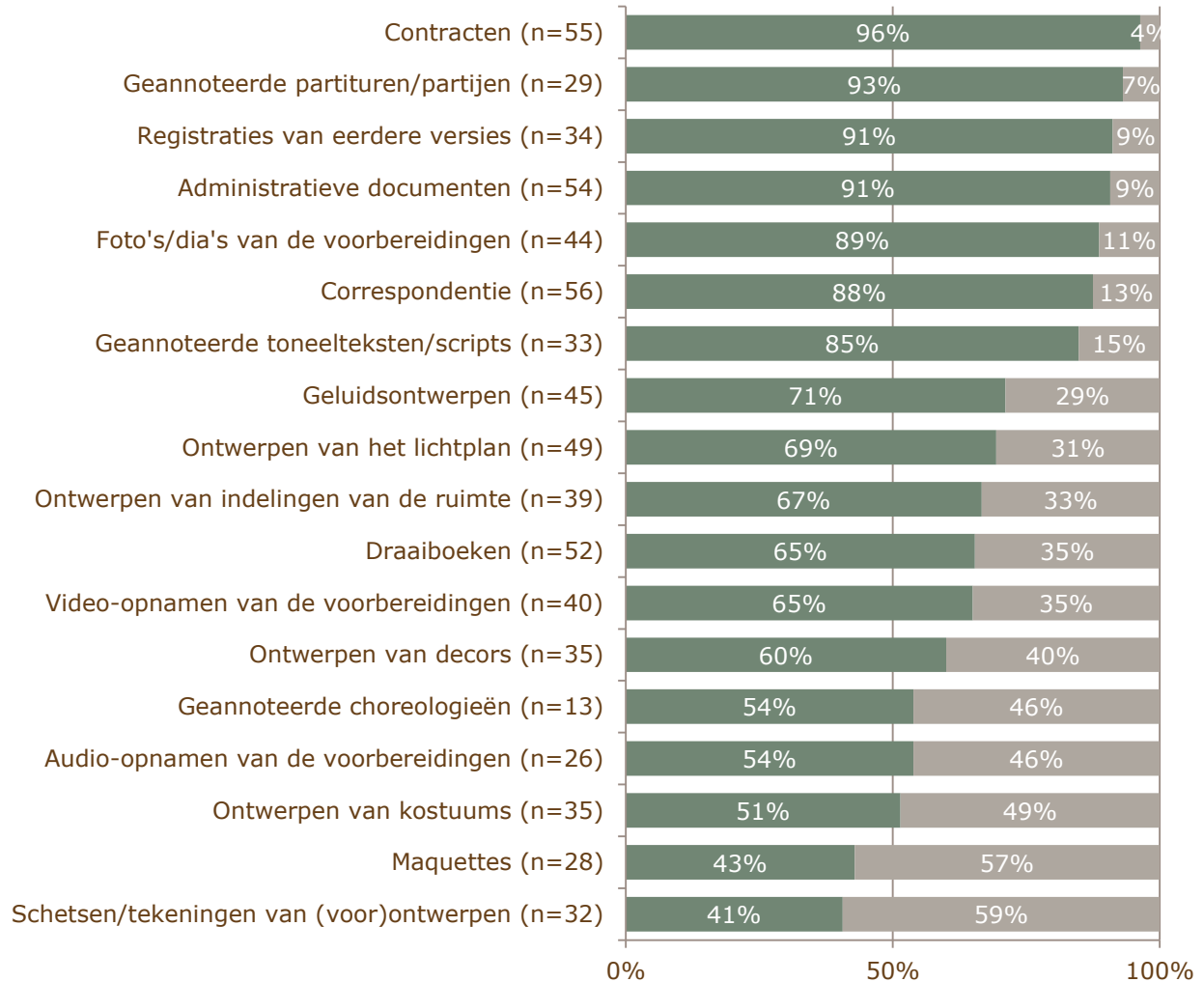
Vorm		Steekproef	Respons	Respons- percentage
Podiumkunsten		115	57	50%
Waarvan:	Dans	17	9	53%
	(jeugd)theater	45	26	58%
	Opera	4	4	100%
	Muziek	38	14	37%
	Overig (gecombineerd/festivals)	11	4	36%
Presentatie- instellingen		36	21	58%
Overig (e-cultuur, design)		7	4	57%
Totaal		158	82	52%

Doel archivering en digitalisering

- Motieven verschillen van erfgoedinstellingen (bij deze laatste: wetenschappelijk onderzoek en gebruik in het onderwijs, commerciële doelen minst)

Aard van de archieven: voorbereidende fase (n=57)

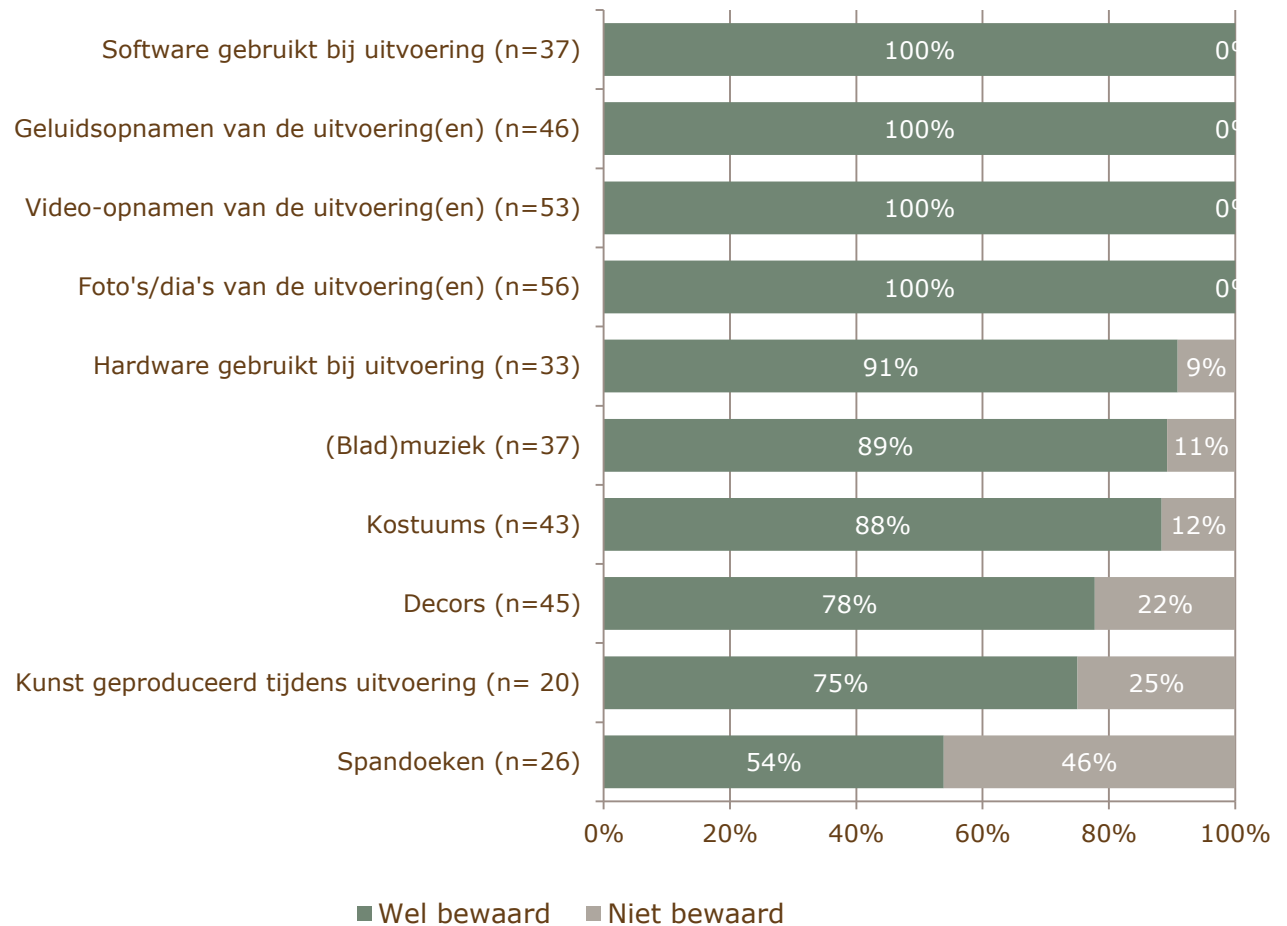

Muziekbibliotheek Balletorkest

Voor **de muziekbibliotheek van het Balletorkest** is het van belang om alle partituren compleet te hebben. Dit betekent dat ook tussentijdse wijzigingen gedaan tijdens de repetitie worden bewaard. Het doel is dat zij de daadwerkelijk gebruikte partituren bij een voorstelling 1-op-1 kunnen terugvinden wanneer een voorstelling bijvoorbeeld op herhaling gaat in binnen- of buitenland.

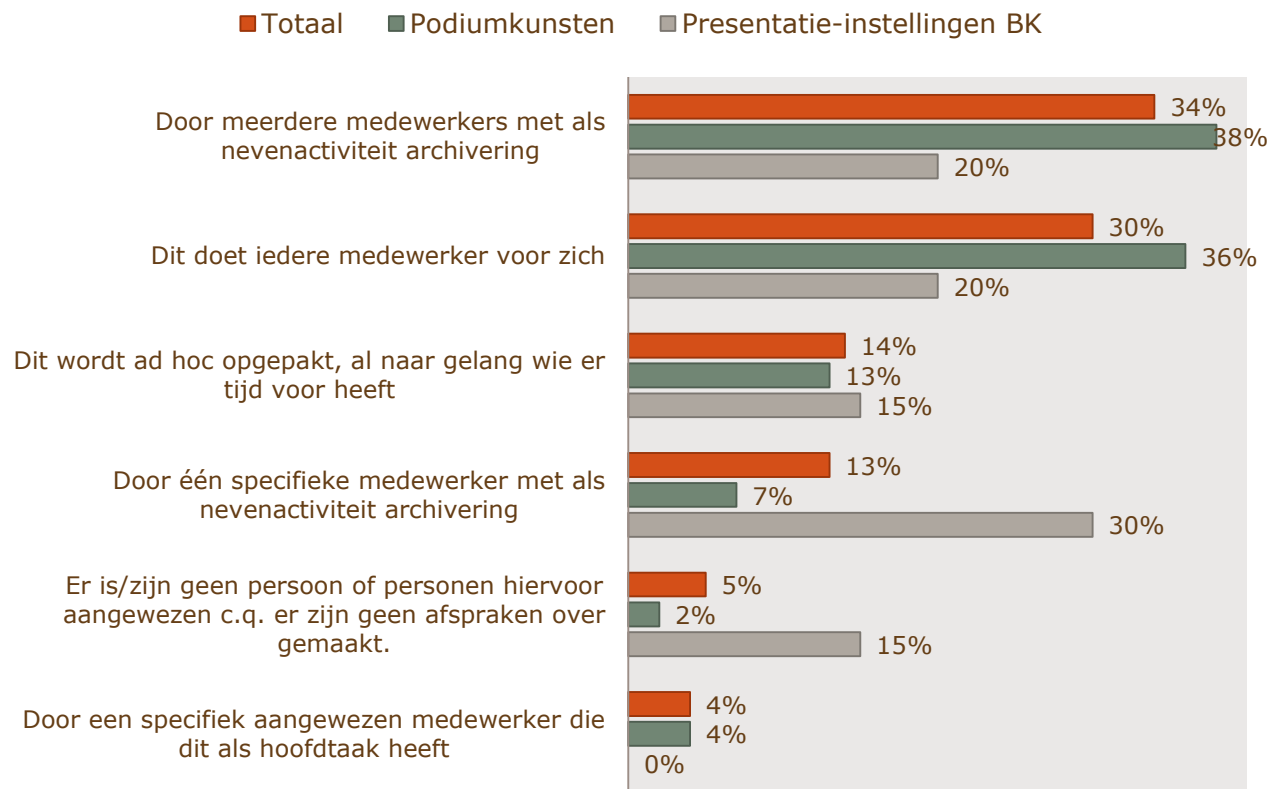

Aard van de archieven: uitvoerende fase (n=57)

Organisatie van het archief

- 45% instellingen podiumkunsten bewaard materiaal overzichtelijk opgeslagen (hoger dan voor prestatie-instellingen)
- Verantwoordelijkheid voor archivering (n=79) in figuur

Organisatie en verantwoordelijkheid archief

Quote 1:

- *Eén medewerker met als taak archivering en digitalisering van materiaal, kan binnen de organisatie 'de kar trekken' en anderen aansporen. Zonder deze aansporing heeft archivering vaak niet de aandacht van de collega's. Zij werken van voorstelling naar voorstelling zonder hierbij aandacht en tijd te hebben voor het bewaren van materiaal. Het beleggen van de taak kan ervoor zorgen dat de verantwoordelijkheid ook door anderen in de organisatie wordt gedeeld.*

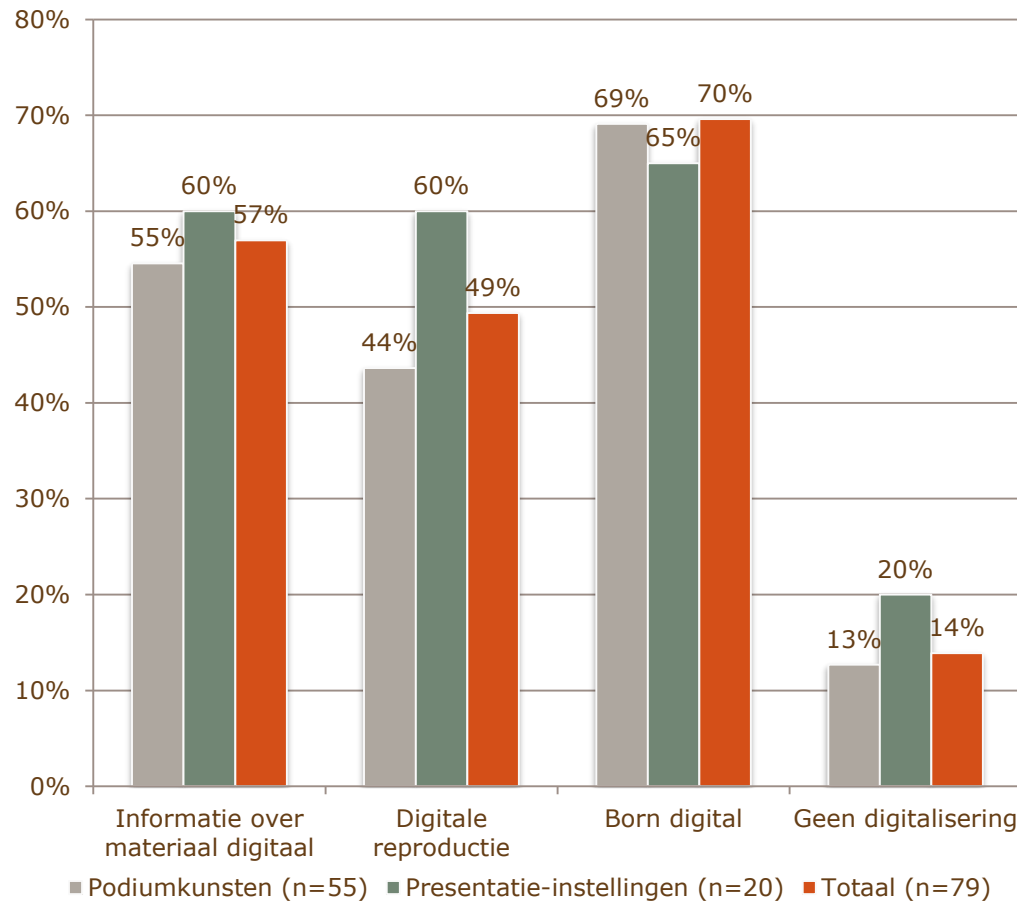
Quote 2:

- *Een respondent gaf aan dat het succes van goede archivering en/of digitalisering afhangt van draagvlak binnen de instelling en dat de directie het belang ervan moet onderschrijven en dit ook naar de rest van de organisatie duidelijk moet communiceren. Zo gaan collega's niet alleen het belang inzien van het archief, maar wordt ook een bepaalde manier van werken gepromoot.*

Digitalisering

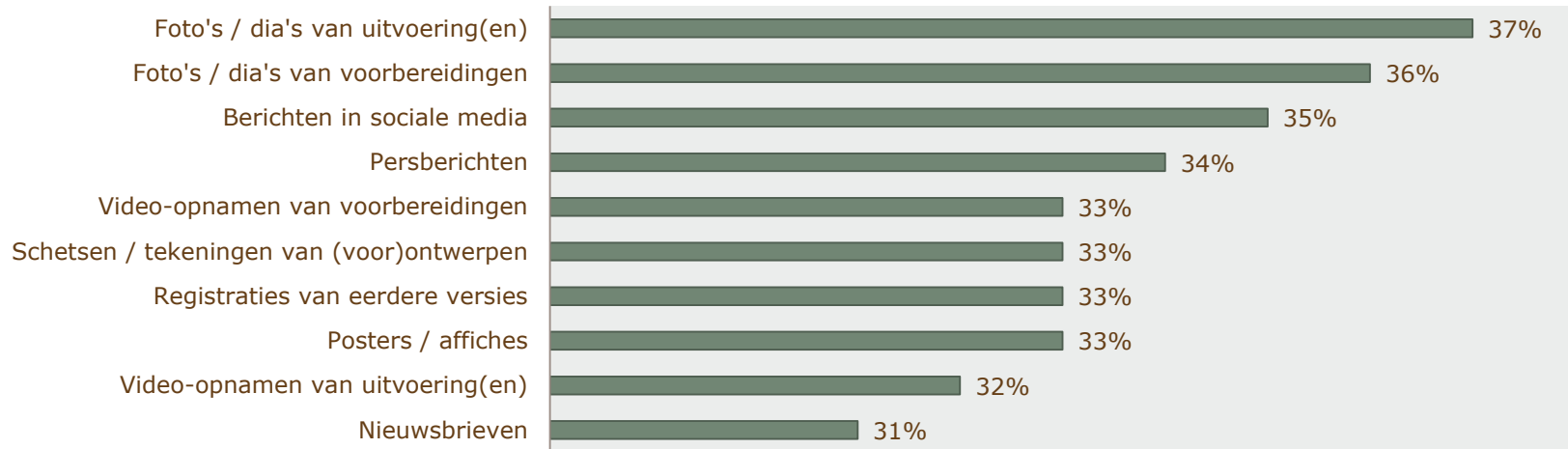
Drie vormen

- *Beschikbaarheid informatie over productiegebonden materiaal*
- *Digitale reproductie (digitale kopie)*
- *Born digital*

Mate van digitalisering

Relatief vaak opgenomen in digitale database (n=55)

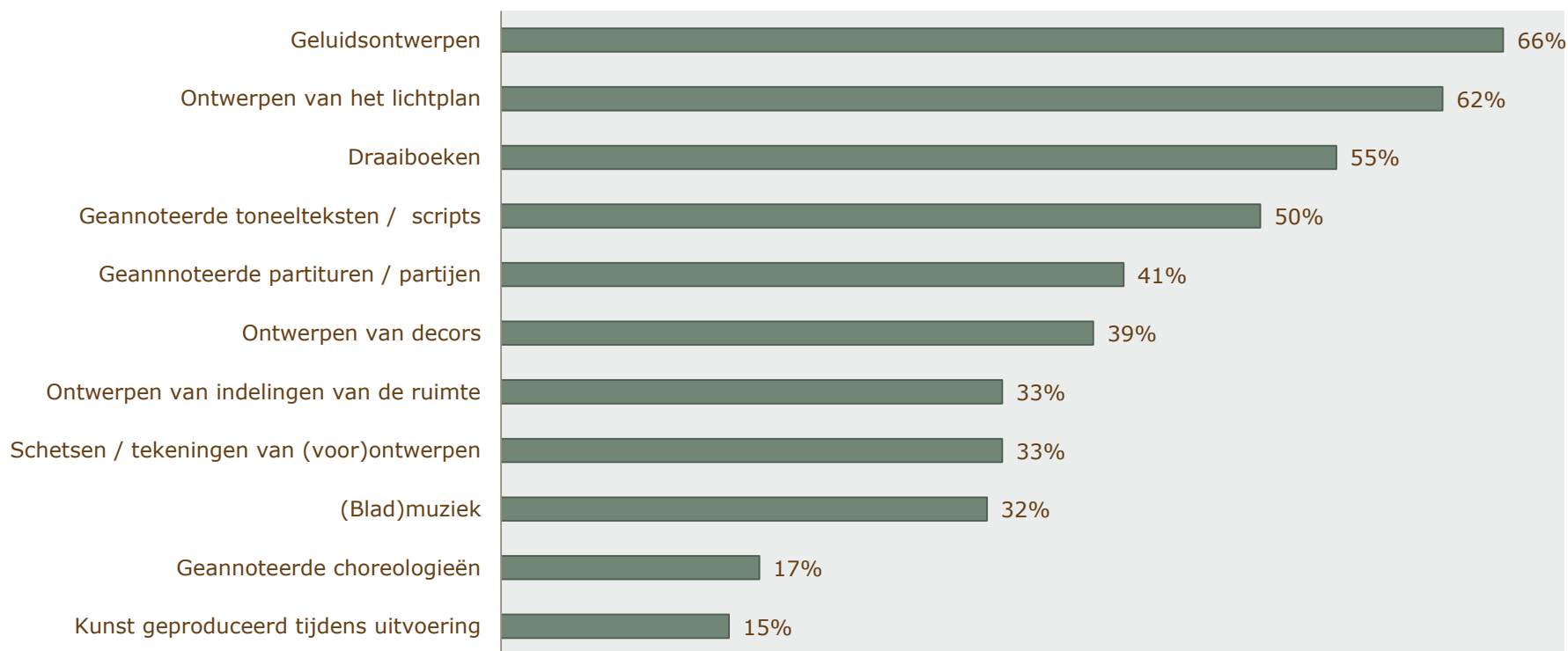

Relatief vaak digitaal gereproduceerd (n=55)

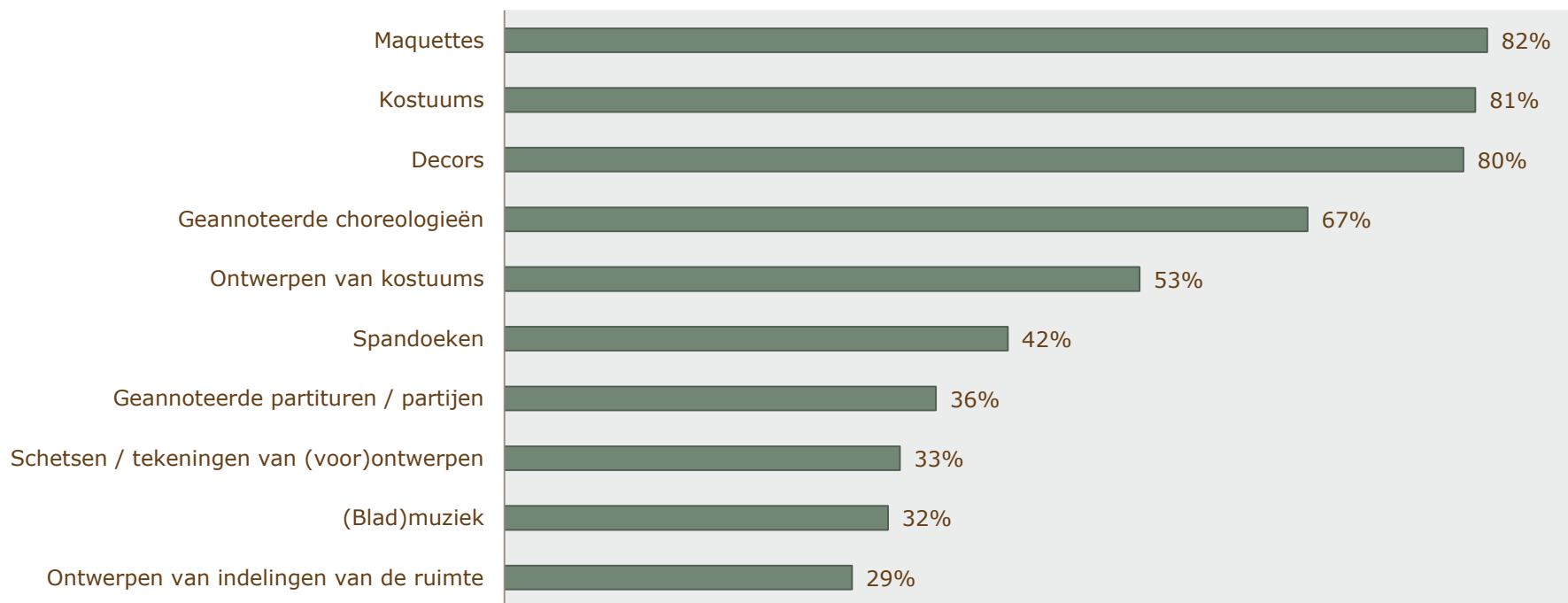
Mate van digitalisering – born digital

Relatief vaak born digital (n=55)

Mate van digitalisering (niet)

Relatief vaak niet gedigitaliseerd (n=55)

Vragen ?

Kennisinstituut Digitale Cultuur

NEDERLANDSE
ASSOCIATIE VOOR PODIUMKUNSTEN

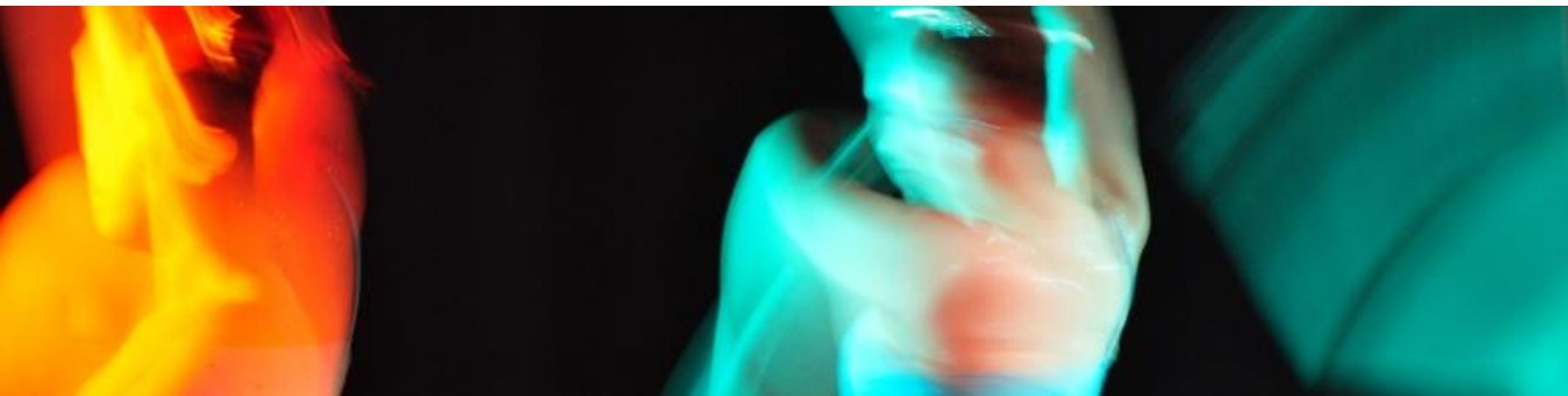

Foto: Federico Racchi via Flickr

Parallelsessie 4:

Erfgoed van de podiumkunsten: hoe organiseren we de (gemeenschappelijke) verantwoordelijkheid?

Pim Luiten (vz)

Directeur-bestuurder, VRIJDAG

Natasha Stroeker

Themamanager sociale vraagstukken, Panteia

Stelling:

1. Elke productie zou zodanig gearchiveerd moeten worden dat deze op basis van het archiefmateriaal te reconstrueren is.

Stelling:

2. Digitalisering maakt het leven makkelijk: je kunt (moet?) van elke productie mooie content bewaren, zoals beschrijving, foto's en video's.

Stelling:

3. 'Bewaren voor eigen gebruik of voor herneming' verschilt fundamenteel van 'archiveren'.

Stelling:

4. Een archivaris moet selecteren.
 - Een producent kán niet selecteren.

Stelling:

5. Archieven moeten vrij toegankelijk zijn dus de afkoop van de rechten op archiefmateriaal behoort tot de productiekosten.